

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

「 Případová konference jako pracovní nástroj ve školství 」

Případová konference

- Pracovní setkání odborníků nad jasně vymezeným tématem, s jasně danými cíli a kompetencemi.
- Výsledkem případové konference je stanovení postupu v dané věci – závěry případové konference by měly být pro všechny účastníky závazné (zatím právně nevymahatelné).

Případová konference

- Případová práce postupuje od znalosti rizikového chování, vývojové a sociální psychologie ke znalosti konkrétní historie jedince a skupiny.
- Případová práce je aplikací řady metod jiných oborů, ale vytváří speciální metody sociální terapie.

Případová konference

- spojování lidí a organizací, spojení lidí z různých sfér, zrychlení toku informací, efektivita času, sdílení – znalostí a dovedností, nachází vhodná individuální řešení
- dostupnost, kontinuita, koordinace, výkonnost a efektivita

SÍŤOVÁNÍ

Case manager

- CM – koordinátor případu (svolává, nebo osobní autorita)
- CM koordinovaná činnost k podpoře klienta za účasti dostupných zdrojů
- CM - vzdělaný, důvěryhodný **PROFESIONÁL** (zná kvalitu, dostupnost a efektivitu sociálních služeb – klíčový pracovník)
- Řídí multidisciplinární tým pro určitého konkrétního klienta nebo skupinu klientů

KDY?

- **Kdy svolat PK: narušen zájem a blaho dítěte**
- Situace dítěte je ohrožující z pohledu sociálního a vzdělávacího (sociální ohrožuje vzdělání a opačně)
- Potřeba různých úhlů pohledu na problematiku dítěte
- Potřeba sjednotit postup více institucí a organizací

KDO?

- Ten, kdo právě rozhoduje o ohrožení dítěte a žádá o řešení situace (může to být i rodič)
- **SCHOPNOSTI A DOVEDNOSTI MODERÁTORA**
- Organizační
- Strategické
- Motivační
- Komunikační

co?

- **Příprava PK**
- Přehled o potřebách a schopnostech klienta (jak je dítě ohroženo, kým, jaké jsou zdroje ochrany dítěte)
- Plánování práce – definice cílů, uskutečňování cílů
- Monitoring a záznamy
- Vyhodnocení

Účastníci PK

- **Iniciátor** – kdo žádá řešení situace dítěte
- **Svolavatel** (koordinátor)
- **Moderátor** (struktura setkání, komunikuje, zajišťuje bezpečné prostředí, vede k jasným závěrům, sleduje vymezený čas a strukturu)
- **Rodič/dítě** – není podmínkou, má své důvody - základní pravidlo: zájem a blaho dítěte v. práva rodiče

Uzlové momenty PK

- Sestavit tým
- Shoda na podobě hl. cíle a hl. problému klienta
- Konkrétní činnosti, doporučení, režim atd. (případně sociální služby) v danou chvíli vhodné pro klienta
- Vyhodnocení v průběhu (určit další cíle dle oblastí, které je nutné zlepšit)
- Rozhodnutí o naplnění cílů
- Jak se mění situace a co dál

Věcné obtíže při realizaci PK

- Rodiče – rodičovská bezradnost, případně selhávání funkcí v rodině (rozvod, nemoc, finanční obtíže), výchovné pochybení – CAN, zanedbávání, sex. zneužívání, DN
- Dítě – potřeba spolupráce školy a rodiny
- Role rodiče jako účastníka PK (mlčenlivost)
- Právní vymezení účastníků a jejich pravomocí

Organizační obtíže při realizaci PK

- Počet účastníků a jejich odbornost, sjednocení cílů účastníků – definování zájmu a blaha dítěte (vždy přední hledisko)
- Mlčenlivost, právní omezení
- Emoce, čas

Využití PK

Problematika OSPOD, rodičů a školských zařízení:

- plán práce s rodinou – vzdělávací plán, socializační plán...
- ochrana dítěte (předběžné opatření, azylový dům, pomoc rodině odborným pracovištěm atd.)
- program rozvoje osobnosti dítěte (umístění do ÚV)
- konkrétní postup při výslechu dítěte (CAN)

Expertní setkání (v rámci SPC, PPP atd.)

Využití PK

- Ochrana dětí a odborných pracovníků při řešení velmi závažných kauz (šikana, pohlavní zneužívání atd.)
- Stanovisko k medializovaným kauzám – ochrana před zneužitím – nejedná se o stanovisko jedince, ale skupiny
- Expertní stanovisko k méně obvyklým kauzám

Kazuistiky

- CAN – týrané dítě
- Dlouhodobá nepřítomnost ve škole/nemoc
- Zanedbávání péče
- Trestná činnost rodičů
- Nezralá matka a opuštěné dítě
- Poruchy chování
- Psychiatrické onemocnění dítě nebo rodič

Právní ukotvení

- Zákon č. 359/1999 Sb., (Instrukce MPSV č.j. 21-12242/2000 ze dne 15. března 2000 a č.j. 21-42246/2002 ze dne 29. října 2002)
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších prepisů, zejména § 2 až § 8 (základní zásady činnosti správních orgánů) a § 177
- Zákon č. 561/2004 Sb. Školský zákon, v platném znění
- Vyhl. MŠMT 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění Vyhl. č. 116/2011 Sb.

Podpůrné právní normy:

- Formy spolupráce s rodinou založené na principech sociální práce. Metodika. Kol. autorů. NÚV. Praha 2012
- Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, v platném znění
- Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění

Bálintovské skupiny

- Bálintovská skupina patří do systému Supervize
- Supervizí chápeme jako nástroj celoživotního učení a rozvoje používaný zejména u pomáhajících profesí
- Smyslem supervize je rozvíjet profesní dovednosti supervidovaných, posilovat vztahy v pracovním týmu a nacházet řešení problematických situací
- Formy supervize – Individuální a Skupinová
- Bálintovská skupina je forma skupinové supervize

Využití BS

- Bálintovská skupina se využívá u pomáhajících profesí (zejména u psychoterapeutů a psychologů) také je možné využít ve školství
- Účastníci přináší do skupiny své vlastní problematické případy z praxe, aktuálně řešení kauzy
- Následně skupina zvolí případ, který si aktuálně skupina bude řešit
- Skupina udělá skupinové posouzení (nepřímé)
- Rozdíl je od běžných kazuistických seminářů či diskuzí – není zde posuzováno jen samotný problém, ale také vzájemný vztah s daným dítětem, rodičem, a je zde zohledněno emoční a postojová složka
- Účastníci skupinového posouzení diskutují nepřímo a i zpětná vazby je vedena nekonfrontačně

Podoba Bálintovské skupiny

- Běžná skupina se skládá ze 7 – 9 účastníků (může se upravit)
- Využívají se také skupiny větší, kdy část účastníků pouze přihlíží a nejsou účastníky diskuze
- Dle časové dotace může být řešeno více témat zároveň
- Hlavní řečník je prezentuje cca na 5 minut a skupina následně má cca 15 minut na kladení otázek tomu, kdo případ přinesl
- Ideální je, aby skupina byla nezávislá a před tím případ/problém neznala
- Následně je 5 minut na asociace a volné myšlenky k danému případu
- Následně je ponechán další čas na fantazie, komentáře a dojmy jednotlivých účastníků skupiny k prezentovanému případu
- Celé spektrum možných pohledů a názorů se prohlubuje – což má význam zejména pro toho, kdo s případem přišel, ale i pro ostatní

Struktura Bálintovské skupiny

- Expozice případu tzn. seznámení účastníky se situací a tématem
- Otázky – doplňování informací a vysvětlení podstatných věcí
- Fantazie účastníků – dojmy, pocity, asociace, příběhy, postavy
- Praktická doporučení
- Rekapitulace navrhovatelem situace

Děkuji za pozornost

Národní ústav pro vzdělávání
Kvalita-Inkluze-Poradenství-Rozvoj
www.kipr.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Projekt KIPR vychází ze strategických záměrů ČR v rozvoji vzdělávání a řeší otázky související se zajištěním kvality, provázanosti, srovnatelnosti a efektivity poradenských služeb a vytvořením podmínek pro poskytování vhodných podpůrných opatření pro žáky, u kterých je třeba vyrovnat podmínky pro jejich vzdělávání.